

Inventointikortti: Koitsanlahden hovi ja kulttuurimaisema

1. Perustiedot

1.1. Maisema-alueen nimi	Koitsalanhden hovi ja kulttuurimaisema
1.2 Maisema-alueen uusi nimi, ehdotus	Koitsanlahden hovi ja kulttuurimaisema
1.3. Sijainti, kunta	Parikkala
1.4 Maisema-alueen pinta-ala	noin 100 ha

2. Maisemamaakunta- ja seutu

1.4. Maisemamaakunta ja -seutu [Mietintö 66/1992]	Itäinen järvisuomi, Laatokan-Karjalan seutu
1.5. Maisematyyppi [Maakunnallinen maisemaselvitys]	Asumus- ja viljelymaisema Vaihteleva ja monimuotoinen viljelysten, asutuksen ja vesistön muovaama maisema

3. Aluekuvaus

Koitsanlahden hovi on toiminut Ruotsin vallan aikana läänitysalueen keskuksena 1700-luvulla siitä tuli lahjoitusmaakartano. Suomen itsenäistyttyä Koitsanlahti säilyi valtion maaomaisuutena. Maat jaettiin sodan jälkeen siirtoväelle ja pieni määräala pihapiiristä jäi valtiolle. Hovin päärakennus on valmistunut varamaanmittari Constantin Melartinin toimesta 1849.

Päärakennuksen ympärillä levittäytyy vanha puisto, josta avautuu suurenmoinen näkymä laajaan kulttuurimaisemaan. Rakennukset kuuluvat nykyisin Museovirastolle ja hovi ympäristöineen on suojeltu kulttuurimaisema, jota hoidetaan säännöllisesti.

Koitsanlahden kulttuurimaisema on selkeästi yhdeksi kokonaisuudeksi hahmottuva, yhtenäinen maisema-alue. Hovimäen ja kuutostien väli on pääosin avointa viljelymaisemaa, jota korostavat maaston voimakkaat muodot. Hovinmäeltä avautuvat komeat näkymät itään pääteille päin.

Hovinmäen puisto on entisestään ränsistynyt, avoimen maiseman umpeen kasvaminen on lisääntynyt, toisaalta viljelymenetelmien muuttuminen on vaikuttanut peltomaisemiin. Hovinmäen maiseman kannalta merkittävintä on aiemmin jokseenkin avointen puistonäkymien sulkeutuminen ja toisaalta puuston ikääntyminen. Esimerkiksi hovin päärakennus ei nykyisiin juurikaan näy kaukonäkymissä, eikä hovin pihapiiristä toisaalta näe ympäröivää maisemaa aiemmalla tavalla. Hovin pihaan johtavalla teillä on aiemmin ollut tärkeä rooli maisemassa koivurivin ansiosta.

Valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön rajaus on laaja kattaen Hovinmäen, ranta-alueen, naapurikiinteistöt ja peltoaukean kuutostielle asti. Alueella on myös maakunnallisesti arvokas perinnemaisema rajattu Hovimäen kaakkoispuolelle (H. Lies-Niittymäki. Kaakkois-Suomen perinnemaisemat, Etelä-Karjala. 2014).

4. Arviointi

Vanha arvoluokka: RKY 2009

Nykyinen arvoluokka: maakunnallisesti arvokas maisema-alue

5. Perustelut

Hovimäeltä aukeavat kaukonäkymät laajojen peltojen yli 6-tielle ja sen yli itäpuolelle. Hovin rakennukset rajaavat maisema-aluetta avoimentilan ja sulkeutuneen maiseman vaihtumisvyöhykkeellä.

Umpeenkasvun myötä hovin rakennukset eivät näy kaukomaisemassa, mutta ne kokoavat maisema-alueen historian kasaan.

Päivitysinventoinnin pvm, 3.7.2013, Heli Vauhkonen, Justiina Nieminen

Etelä-Karjalan arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi
 Koitsalahden hovi ja kulttuurimaisema,
 Parikkala, 100 ha, 1:15 000

Maastokartta 1:100 000 © Maanmittauslaitos 6/2013

 maisema-alueen raja

Etelä-Karjalan liitto

Euroopan maaseudun
 kehittämisen maatalousrahasto:
 Eurooppa investoi maaseutualueisiin

0 0,1km 0,5km 1km

N 60;28;14.8260
E 29;26;32.7540

